

Bibelstudieoplæg

Reformationen 500 år

Reformationen er blevet kendetegnet ved en række kendte udsagn – en række ”alener”. Alle udformet i opposition til den katolske kirke. Vi lærer Gud at kende gennem Skriften alene. Af skriften lærer vi, at vi frelses ved troen alene af nåde alene, pga. Kristus alene – alt dette medfører at alene Gud får ære. Dette udtrykte man på datidens fagsprog, latin:

- Sola Scriptura – Skriften alene
- Sola Fide – Troen alene
- Sola Gratia – Nåden alene
- Solus Christus – Kristus alene
- Soli Deo Gloria – Gud alene æren

På mange måder sammenfatter disse fem udsagn hele formålet med den lutherske reformation. I LMU tænker vi, at det derfor er oplagt at dykke dybere ned i disse i forbindelse med reformationsjubilæet. Ikke fordi det lutherske i sig selv er sandt – men fordi de fem udsagn er bibelske og udtrykker noget centralt i det bibelske udsagn. Derfor har vi lavet fire forskellige bibelstudieoplæg.

De tager alle udgangspunkt i nogle videoer produceret af Luthersk Missions Højskole og Luthersk Mission i forbindelse med reformationsjubilæet i 2017. Følgende fire emner behandles: Troen alene, Skriften alene, Nåden alene og Det almindelige præstedømme. Vores idé er, at I der arbejder med bibelstudieoplægget, måske arbejder med alle fire, for rigtig at komme ind under huden på reformationens tanker. Men alle oplæg kan også gerne stå for sig selv.

Skriften alene

Dette er ét af fire forskellige bibelstudieoplæg. I dette oplæg ser vi nærmere på udsagnet: skriften alene. Oplægget er bygget op, så I starter stille og roligt op med at se en video. Dette er ment som en slags indledning, hvor I sporer jer ind på emnet, men er ikke formålet med oplægget. I kan derfor godt gå hurtigere hen over denne del. Det vigtige er, at I får arbejdet og talt sammen om de efterfølgende bibeltekster.

- I kan starte med at se følgende video på youtube: Luthersk Missions Højskole – reformationsjubilæum – skriften alene af Michael Mørch (et direkte link: <http://bit.ly/skriftenalene>)

Tal sammen ud fra filmen. Prøv kort at sammenfatte hvad der bliver talt om i videoen med jeres egne ord.

- Hvad mente den katolske kirke forholdet mellem skrift og tradition?
- Hvad var problemet for Luther med det?
- Hvad mente Luther med ”Skriften alene”?

Luther mente selv, at han byggede sin lære om bibelen ud fra bibelen. Derfor vil vi gå nærmere ind på, hvordan bibelen egentlig siger om sig selv. Dernæst vil vi se en smule på nogle udsagn fra Luther og lutherske forfattere om skriftens autoritet.

De bibelvers der er markeret fede, vil det være godt at slå op. På den måde får I selv arbejdet med teksterne. Efter hver gennemgang, vil der være et spørgsmål der er markeret med blå farve. Det er et spørgsmål til refleksion og overvejelse for jer. Hvilken forskel gør alt det vi taler om i oplægget, ind i jeres eget liv?

GT's syn på sig selv

Først vil vi læse en række bibeltekster fra GT. Her skal I lægge mærke til – hvem er det, ifølge GT, der taler? Er det profeten selv, eller er det Herren.

- Hvem er det der taler? **Am 1,3**
- Profeten taler ikke sine egne ord, men taler de ord der kommer fra Herren: **Ez 6,1**
- Ligeledes: **Jer 10,1**
- Hvad betyder disse bibelvers for GT's selvforståelse?

Overvej: Hvad betyder det for vores forhold til GT?

NT's syn på GT

Nu vil vi se nærmere på, hvad NT mener om GT. Der findes mange udsagn om GT i NT. Se på forholdet: hvem er det, ifølge de nytestamentlige forfattere, der taler gennem GT?

- Læs **Rom 9,17**. Paulus bruger udtrykket "skriften siger". Hvis I læser hvad der egentligt står i **2 Mos 9,16** – hvem er det så der taler?

NT sætter lighedstegn mellem hvad GT siger, og det Gud siger. Der kan ikke skelnes mellem disse to ting for de nytestamentlige forfattere. Hvis vi skal tage denne forståelse alvorligt, og følge apostlenes lære, skal vi altså også betragte hele GT som Guds ord.

Overvej: Har du/I tillid til de bibelske forfattere, eller synes du/I det kan være svært? Hvilken forskel gør NT's forståelse af GT for din opfattelse af bibelens autoritet?

NT's syn på sig selv

Nu har vi altså set lidt på hvordan GT betragter sig selv, og også hvordan NT betragter GT. Men hvordan er det med de nytestamentlige forfatteres selvforståelse? For de første kristne gav det sig selv, at GT var Guds ord. Men hvad med apostlenes ord? Derfor skal vi se en smule nærmere på de NT's selvforståelse.

- Jesus giver sin autoritet videre til disciplene: **Luk 10,16**
- Paulus og de andre apostle betragter deres ord som en åbenbaring af Jesus Kristus: **Gal 1,11-12**
- Dette gælder ikke bare for dele af brevene eller evangelierne, men det hele. Disse stilles på lige fod med GT. I **2 Pet 3,16** sætter Peter lighedstegn mellem Paulus' breve og "skrifterne" – dvs. GT.

Apostlene ser altså sig selv, som værende på lige fod med Guds profeter i GT.

Overvej: Hvordan er forholdet mellem Jesus og bibelen? Kan man godt tro på Jesus, men nægte at tro på bibelens ord og autoritet?

Bibelens inspiration

Vi taler om, at bibelen er *inspireret* af Gud. Det betyder, at når vi læser i bibelen, så er det Guds egne ord vi læser eller hører. Sådan forstår bibelen også sig selv. Der er to bibelvers som man ofte henviser til, når der tales om bibelens inspiration:

- **2 Tim 3,16** – fordi bibelen er indblæst af Gud, kan vi bruge den som ord fra Gud. Det kan hjælpe os i alle dele af livet som kristen.
- **2 Pet 1,21** – bibelen er ikke et resultat af menneskers egne tanker eller idéer, men er blevet til gennem Guds tale, og ved hans initiativ!

Alt det vi har gennemgået ovenstående, betyder at bibelen for en kristen, er den absolut øverste autoritet – for det er her, vi møder Guds eget ord!

Reformatorerne om bibelen

Nu da vi har gennemgået mange bibelvers, vil se en lille smule på hvordan Luther og reformatorerne tænkte om bibelen. Dette gør vi, ikke fordi Luther og de andre er den øverste autoritet, men fordi de netop peger på bibelen som den øverste autoritet. Derfor er der meget vi kan lære af dem.

Luther skriver et sted: ”Guds ord skal opstille trosartikler og ellers ingen”, og i den lutherske kirke skrev man en del år senere følgende: ”Vi tror, lærer og bekender, at den eneste regel og rettesnor, som al lære og alle lærere skal prøves på og dømmes efter, er de profetiske apostoliske skrifter i Det gamle og Det nye testamente.... Men andre skrifter af gamle eller nye lærere – uanset hvilket navn de har – må ikke stilles på linje med Den hellige Skrift. Derimod må de alle som én underordnes denne.”

Dette betød for Luther, modsat den katolske kirke, at den kirkelige tradition ikke skulle afgøre lærespørgsmål. Heller ikke menneskers personlige meninger skulle have det afgørende ord. Kun hvad der kunne argumenteres for ud fra bibelen skulle bestemme den kristne lære.

Overvej: Hvad betyder det for dig, at det er bibelen der skal bestemme læren? Hvad gør du, hvis du er uenig med bibelen om noget?

Forslag til videre læsning

”Bibelens syn på sig selv” af Peter Olsen, udgivet 2015, af DBI og LM-Sønder- og Vestjylland.
Koster 49,-